

Pirfenidon

Hier volgt een overzicht van de meest gestelde vragen over de behandeling met pirfenidon.

Wat is pirfenidon?

Pirfenidon is een geneesmiddel dat bij bepaalde vormen van longfibrose gebruikt kan worden.

Wat doet pirfenidon?

Pirfenidon remt de vorming van littekenweefsel. Dit betekent dat de verschijnselen niet zo snel verergeren als het geval zou zijn zonder behandeling. Pirfenidon maakt de al aanwezige longschade niet ongedaan, maar draagt ertoe bij dat de afname in de longfunctie wordt vertraagd waardoor de klachten minder snel verergeren.

Deze middelen zijn beschikbaar als harde capsules en tabletten. De gele tablet bevat 267 mg pirfenidon en de bruine tablet 801 mg pirfenidon. Het geneesmiddel wordt verstrekt in een startverpakking voor 2 weken behandeling, daarna ontvangt u telkens een verpakking voor 4 of 12 weken behandeling.

Bij welke aandoeningen is er al meer ervaring opgedaan met pirfenidon?

Dit middel is geregistreerd voor de behandeling van mensen met longfibrose.

Zijn er voorzorgsmaatregelen die genomen moeten worden voordat er gestart gaat worden met de behandeling met pirfenidon?

Voordat u pirfenidon inneemt, bespreekt uw arts en/of verpleegkundige dit geneesmiddel met u en legt hij uit hoe dit middel te gebruiken en wat u van de behandeling kunt verwachten.

Wat moet u weten voordat u met de behandeling begint?

U mag niet worden behandeld met pirfenidon indien u:

- Allergisch bent voor één van de stoffen die in dit geneesmiddel zitten. Bent u bekend met een allergie, bespreek dit dan met uw arts.
- Eerder angio-oedeem heeft gehad door gebruik van pirfenidon, waarbij u symptomen had zoals zwelling van uw gezicht, lippen en/of tong, mogelijk samengaand met kortademigheid of piepende ademhaling.
- Een ernstige nierziekte heeft, of een nierziekte in het laatste stadium die dialyse noodzakelijk maakt.

- Zwanger bent, van plan bent zwanger te worden of denkt u misschien wel zwanger bent. Het risico voor het ongeboren kind is niet bekend.

Vertel het aan uw arts als één of meer van de volgende situaties op u van toepassing is:

- Andere geneesmiddelen gebruikt, zoals tetracyclineantibiotica (zoals doxycycline). Door deze middelen kunt u gevoeliger voor zonlicht worden (zie hoofdstuk “Bijwerkingen”)
- Lichte tot matige leverproblemen heeft. Er moet eerst bloedonderzoek worden uitgevoerd voordat u pirfenidon gaat gebruiken. Vervolgens maandelijks gedurende de eerste 6 maanden en daarna elke 3 maanden, net zo lang als u dit geneesmiddel gebruikt, om te controleren of uw lever goed werkt. Het is belangrijk dat dit bloedonderzoek wordt uitgevoerd zolang u pirfenidon gebruikt.
- Roken. U moet stoppen met roken voordat u met pirfenidon begint en zolang u pirfenidon gebruikt mag u niet roken. Het roken van sigaretten kan het effect van pirfenidon verminderen.
- Borstvoeding geeft. Omdat het niet bekend is of pirfenidon in de moedermelk terechtkomt, zal uw arts de risico's en voordelen van dit geneesmiddel tijdens het geven van borstvoeding met u bespreken, mocht u toch besluiten borstvoeding te geven.

Besprek met uw arts welke andere geneesmiddelen u gebruikt

- Geneesmiddelen op recept
- Geneesmiddelen zonder recept
- Zelfzorgmiddelen
- Vitaminen
- Kruidensupplementen
- Voedingssupplementen

Vaccinaties

Het wordt aangeraden om gevaccineerd te worden met het pneumokokken,- en influenzavaccin.

Gebruikt u nog andere geneesmiddelen?

Als u tegelijk met pirfenidon een ander geneesmiddel inneemt, zou dat de werking van uw behandeling kunnen versterken of juist verzwakken. Overleg daarom met uw behandelend arts als u andere geneesmiddelen gebruikt, heeft gebruikt of wilt gaan gebruiken. Dit geldt voor reguliere geneesmiddelen, kruiden-preparaten en alternatieve middelen, ongeacht of deze producten speciaal aan u zijn voorgeschreven of zonder recept kunnen worden gekocht.

Vertel het uw arts als u de volgende geneesmiddelen gebruikt, aangezien deze het effect van pirfenidon kunnen beïnvloeden.

Geneesmiddelen die de bijwerkingen van pirfenidon kunnen verergeren:

- *Enoxacine (een type antibioticum);*
- *Ciprofloxacine (een type antibioticum);*
- *Amiodaron (voor de behandeling van sommige vormen van hartziekte);*

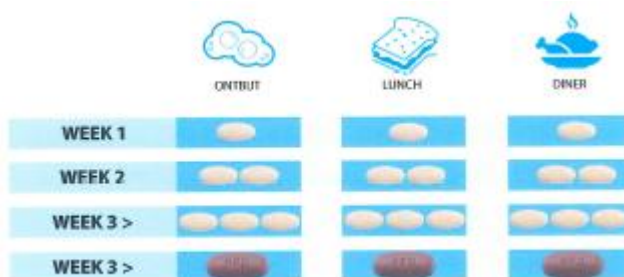
- Propafenon (voor de behandeling van sommige vormen van hartziekte);
- Fluvoxamine (voor de behandeling van depressie en obsessieve-compulsieve stoornis (OCD)).

Geneesmiddelen die de bijwerkingen van pirfenidon kunnen verminderen:

- Omeprazol (voor de behandeling van aandoeningen als maag- en darmproblemen (indigestie), terugvloeiing van maaginhoud naar de slokdarm (gastro-oesofageale refluxziekte));
- Rifampicine (een type antibioticum)).

Hoe dient pirfenidon te worden ingenomen?

Neem dit geneesmiddel altijd precies in zoals uw behandelend arts of apotheker u dat heeft verteld.

U zult uw geneesmiddel doorgaans in de volgende toenemende doses met voedsel moeten innemen:

- Neem de eerste 7 dagen driemaal per dag 1 gele tablet van 267 mg
- Neem van dag 8 tot en met dag 14 driemaal per dag 2 gele tabletten van 267 mg
- Neem vanaf dag 15 driemaal per dag 3 gele tabletten van 267 mg
- Als de aanbevolen dagdosis van 2403 mg goed wordt verdragen, kan uw behandelend arts overstappen op bruine tabletten van 801 mg. In plaats van 9 tabletten, slikt u 3 tabletten per dag. Neem driemaal per dag 1 bruine tablet van 801 mg met voedsel in (in totaal 2403 mg per dag).

Slik de tabletten in hun geheel door met wat water. De tabletten niet fijnmaken, openen of erop kauwen, om onbedoelde blootstelling aan de inhoud van de tablet te voorkomen.

Waar moet u op letten met eten en drinken?

Drink geen grapefruitsap zolang u dit geneesmiddel gebruikt. Het is mogelijk dat pirfenidon door grapefruit minder goed werkt. Door dit geneesmiddel tijdens of na een maaltijd in te nemen, wordt het risico van bijwerkingen als misselijkheid en duizeligheid lager.

Wat moet ik doen als ik een dosis vergeten ben in te nemen?

Als u een dosis vergeten bent in te nemen, neem de vergeten dosis dan alsnog in zodra u het zich herinnert, maar zorg ervoor dat er ten minste 3 uur tussen twee doses zit. Neem geen dubbele dosis om een vergeten dosis in te halen. Neem op een dag niet meer tabletten in dan de aan u voorgeschreven dagelijkse dosering.

Wat moet ik doen als ik te veel tabletten heb ingenomen?

Neemt direct contact op met uw behandelend arts, apotheker of de afdeling spoedeisende hulp van het dichtstbijzijnde ziekenhuis als u meer tabletten heeft ingenomen dan is voorgeschreven en neem het geneesmiddel mee.

Wat als ik wil stoppen met het gebruik van pirfenidon?

In bepaalde gevallen kan uw arts u adviseren om te stoppen met het innemen van pirfenidon. Als u om welke reden dan ook van uw arts langer dan 14 achtereenvolgende dagen moet stoppen met het innemen van pirfenidon, zal uw arts uw behandeling weer starten met 1 gele tablet van 267mg driemaal per dag, en dit geleidelijk ophogen naar 3 gele tabletten van 267 mg driemaal per dag of 1 bruine tablet van 801 mg driemaal per dag.

Hoe lang duurt een behandeling?

De duur van de behandeling kan variëren. Het aantal behandelingen met pirfenidon is afhankelijk van uw gezondheid en de manier waarop u reageert op de behandeling. Uw arts bepaalt samen met u de optimale behandelduur.

Heeft u nog andere vragen over het gebruik van dit geneesmiddel, vraag dan uw arts, apotheker of verpleegkundige.

Wat zijn de bijwerkingen van pirfenidon?

Zoals elk geneesmiddel kan ook dit geneesmiddel bijwerkingen veroorzaken, al krijgt niet iedereen daarmee te maken. Krijgt u last van bijwerkingen, neem dan contact op met uw arts. Dit geldt ook voor mogelijke bijwerkingen die niet hieronder beschreven staan. Het zou kunnen dat u een bijwerking heeft die moet worden behandeld. Uw arts kan uw dosis mogelijk verlagen als bij u sprake is van bepaalde bijwerkingen, zoals maagklachten, huidreacties op zonlicht of zonnelampen, of significante veranderingen van uw leverenzymen.

De hieronder beschreven bijwerkingen komen vaak tot zeer vaak voor tijdens of na behandeling met pirfenidon. Voor andere bijwerkingen van pirfenidon, zie de bijsluiters op www. Roche.nl/esbriet.

Zeer vaak (kunnen voorkomen bij meer dan 1 op de 10 gebruikers):

- Huidreacties na blootstelling aan zonlicht of een zonnelamp
- Misselijkheid
- Vermoeidheid
- Diarree
- Maag- en darmproblemen

- Verlies van eetlust
- Hoofdpijn

Vaak (kunnen voorkomen bij minder dan 1 op 10 gebruikers):

- Infecties van keel of luchtwegen die zich uitbreiden naar de longen en/of bijholten
- Blaasinfecties
- Gewichtsverlies
- Slaperigheid
- Smaakveranderingen
- Opvliegers
- Kortademigheid
- Hoesten
- Maagproblemen als zure oprispingen, braken, opgeblazen gevoel, buikpijn en onaangenaam gevoel, branden maagzuur, verstopping (obstipatie) en winderigheid
- Uit bloedonderzoek kan blijken dat uw leverenzymen verhoogd zijn
- Duizeligheid
- Huidproblemen als jeukende huid, rode huid, droge huid, huiduitslag
- Spierpijn, gewrichtspijn
- Gevoel van zwakte of gebrek aan energie
- Pijn op de borst
- Zonnebrand

U mag altijd contact opnemen met uw arts als u zich zorgen maakt over een hierboven genoemde bijwerkingen. Wanneer er andere bijwerkingen optreden dan in deze brochure en in de bijsluiter worden genoemd, raadpleeg dan eveneens u behandelend arts.

Bij welke bijwerkingen moet ik direct mijn behandelend arts waarschuwen?

Stop direct met het innemen van pirfenidon en meld het direct aan uw behandelend arts of verpleegkundige als u tijdens uw behandeling onderstaande bijwerkingen opmerkt:

- Als bij u sprake is van een ernstige allergische (overgevoeligheds-)reactie, zoals zwelling van het gezicht, de lippen en/of de tong, ademhalingsproblemen of piepende ademhaling.
- Als u zich niet goed voelt en uw ogen of huid geel kleuren, of uw urine donker is, mogelijk gepaard gaand met jeukende huid.

Tips voor het beschermen van de huid tegen de zon

Wanneer u pirfenidon gebruikt is het van belang dat u extra voorzichtig bent met blootstelling van uw huid aan de zon. Dit is noodzakelijk omdat uw huid door de behandeling met pirfenidon gevoeliger kan worden voor zonnestralen en zonnelampen. Hierdoor heeft u een grotere kans om huiduitslag te krijgen of te verbranden door de zon. Ernstige lichtgevoeligheds- of huidreacties komen minder vaak voor. Met de volgende 5 tips kunt u het risico op huidproblemen zo klein mogelijk maken.

1. Gebruik een zonnebrandcrème met hoge beschermingsfactor

- Maak er uw dagelijkse routine van, wanneer u naar buiten gaat, zich dan in te smeren met een waterbestendige zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor (bijvoorbeeld factor 50). Kijk op de verpakking of de zonnebrandcrème u zowel beschermt tegen ultraviolet A (UVA) als tegen UVB-straling. Ook op bewolkte dagen kunnen de uv-stralen u bereiken; gebruik de zonnebrandcrème daarom dagelijks ongeacht de weersomstandigheden. Houd er rekening mee dat de ultraviolette straling door glas heen gaat, bijvoorbeeld de ruiten van uw huis of auto.

2. Denk aan geschikte kleding

- Omdat u nu mogelijk gevoeliger kan zijn voor zonnestralen is het van belang dat u daar met uw kleding rekening mee houdt. Bedek uw lichaam als u naar buiten gaat en doe iets op uw hoofd (hoed, hoofddoek, pet) zodat de blootstelling aan direct zonlicht zo veel mogelijk wordt beperkt.

3. Blijf indien mogelijk in de schaduw

- Blijf indien mogelijk in de schaduw en vermijd langdurig direct zonlicht, vooral tussen 10.00 uur 's morgens en 16.00 uur 's middags.
- Sneeuw, water en zand (strand en duinen) kunnen de zonnestralen reflecteren en versterken. Als u zich in de nabijheid van sneeuw, water en zand bevindt, zorg er dan voor dat u extra voorzorgsmaatregelen treft om uzelf tegen de zon te beschermen.
- Ga niet onder de zonnebank.

4. Vermeld elke vorm van huidproblemen aan uw behandelend arts over verpleegkundige

- Overleg met uw arts of er mogelijk een crème is die het huidprobleem kan verlichten.
- Uw arts kan in overleg met u de pirfenidondosis tijdelijk verlagen of stopzetten als u te veel last heeft van de bijwerkingen.

5. Vermijd andere medicijnen die ook lichtgevoeligheid veroorzaken (bijvoorbeeld doxycycline-antibiotica)

- Overleg met uw behandelend arts en/of apotheker als u naast de pirfenidon andere medicijnen slikt of gaat slikken. Ook als dit middelen zijn die u zonder recept kunt aanschaffen. Lees ook in de bijsluiter welke geneesmiddelen de bijwerkingen van pirfenidon kunnen verergeren. Neem contact met uw apotheek of behandelaar wanneer u deze middelen slikt, of krijgt voorgeschreven door een andere arts.

Tips voor het voorkomen van maag-darmproblemen

Wanneer u pirfenidon krijgt voorgeschreven, is het van belang dat u de tabletten inneemt volgens de adviezen van uw arts, zoals het innemen van de tabletten tijdens of na de maaltijd.

Dit is belangrijk omdat is gebleken dat pirfenidon beter wordt verdragen wanneer er zich voedsel in de maag bevindt. Daarnaast is ook gebleken dat het belangrijk is het lichaam gedurende de eerste paar weken aan het middel te laten "wennen". Dit wordt gedaan door niet meteen met de aanbevolen dosis

te beginnen. Het is gebleken dat door een langzame toename van het aantal tabletten per dag gedurende de eerst weken van de behandeling, de kans op maag-darmproblemen duidelijk afneemt. De maag-darmproblemen uiten zich over het algemeen in misselijkheid (bij meer dan 10% van de patiënten). Andere maagproblemen zoals braken, verminderde eetlust en/of gewichtsverlies, komen minder vaak voor.

1. Neem uw geneesmiddel in het aanbevolen doseringsschema

Uw arts of verpleegkundige zal u uitleggen dat de aanvangsdosis van pirfenidon klein is en dat deze in een aantal stappen wordt opgehoogd tot de uiteindelijke aanbevolen dosis. Uw behandelaar bepaalt welk schema het beste voor u is. Meestal volgens het onderstaande schema, maar soms kan uw arts een aangepast schema gegeven hebben. Twijfelt u, of heeft u vragen, neem dan contact op met uw behandelaar of apotheker.

2. Neem uw medicatie altijd in tijdens de 3 dagelijkse maaltijden

- Door deze medicijnen tijdens een maaltijd in te nemen, vermindert u het risico van maag-darmbijwerkingen.
- Slik de medicijnen in hun geheel door met wat voedsel of water.
- Overleg met uw behandelaar of apotheker wanneer u minder dan 3 dagelijkse maaltijden neemt. Ook wanneer dit tijdelijk is, bijvoorbeeld vanwege een vastenperiode.

3. Verdeel de tabletten/capsules over de maaltijd

- Neem de tabletten/capsules apart van elkaar in. Dus niet 2 of 3 tegelijk. Verdeel het innemen van de medicijnen over de maaltijd; en één aan het einde van, of kort na de maaltijd.
- Niet iedere patiënt heeft zin in een uitgebreid ontbijt. Mocht u na het eten en het innemen van de medicijnen misselijk zijn, dan kunt u de verdeling van de medicijnen over de dag met uw arts of verpleegkundige bespreken. Mogelijk kan het aantal capsules tijdens het ontbijt dan worden afgestemd op basis van uw eetpatroon.

4. Andere medicijnen

- Overleg het met uw behandelend arts als u al medicijnen gebruikt, bijvoorbeeld voor maagproblemen (reflux) of misselijkheid. Ook wanneer dit medicijnen zijn die zonder recept bij de drogist of supermarkt te koop zijn.
- Voor veel van de maag-darmproblemen zijn passende medicijnen beschikbaar om de symptomen te verlichten, zoals middelen die de productie van maagzuur remmen. Overleg met uw behandelend arts de mogelijkheden hiervoor.
- Tenslotte overleg bij alle mogelijke problemen tijdens de behandeling altijd met uw behandelend arts en/of verpleegkundige. Er zijn vele mogelijkheden van aanpassingen in de behandeling (bijvoorbeeld hernieuwd overleg/advies over inname van de medicatie, aanvullende medicatie voor bijwerkingen, aanpassingen van de dosering, etc.). Mocht u (tijdelijk) willen stoppen met de medicatie, dan kan uw arts u informeren over de mogelijke voor- en nadelen.

Kan ik autorijden of machines bedienen?

Bestuur geen auto of een ander voertuig en gebruik geen machines als u duizelig of moe bent na het innemen van pirfenidon. Wees voorzichtig als u taken moet uitvoeren waarvoor uw alertheid en coördinatievermogen belangrijk zijn.

Mag ik op vakantie?

Uw behandelend arts kan het beste beoordelen of u op vakantie kunt gaan. Als u goed reageert op pirfenidon, is het mogelijk om vakantie te nemen. Het is wel belangrijk dat u uw behandelend arts of verpleegkundige op de hoogte stelt wanneer u op vakantie gaat. Zorg ervoor dat u altijd uw behandelend arts kunt bereiken voor het geval er problemen ontstaan.

Wanneer moet ik contact opnemen met mijn arts of verpleegkundige en hoe kan ik hem/haar bereiken?

Vraag uw arts of verpleegkundige in welke gevallen en op welke momenten u contact dient op te nemen en hoe u hen kan bereiken.

Mag ik alcohol gebruiken?

Hiervoor gelden de gebruikelijke adviezen. Er zijn geen speciale beperkingen, maar drink met mate!

Wat moet ik doen bij koorts of infecties?

Bij infecties en/of hoge koorts of aanhoudend hoesten, adviseren wij u direct contact op te nemen met uw behandelend arts of verpleegkundige.

Hoe lang duurt de behandeling in het algemeen?

Hoe lang de behandeling met pirfenidon duurt, hangt af van u reageert op de behandeling. Maar het kan zijn dat de pirfenidon voor een lange periode worden voorgeschreven.